Kinh Ưu-ba-ly (Upāli Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

56. KINH ƯU-BA-LY (Upãli Suttdỷ

56. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn ở tại NãỊandã, trong vườn xoài Pãvãrika. Lúc bấy giờ, Nigantha Nãtaputta trú tại NãỊandã cùng với đại chúng Nigantha (Ly Hệ phái). Rồi Nigantha Dĩgha Tapassĩ (Trường Khổ Hạnh Giả), sau khi đi khất thực ở NãỊandã, ăn xong, trên con đường trở về? đi đến vườn xoài Pãvãrika, chỗ Thế Tôn ở; sau khi dền, nói lên những lời hỏi thăm Thế Tôn. Sau khi nói lên những lời hỏi thăm thân hữu, vị này đứng một bên. Thế Tôn nói với Nigantha Dĩgha Tapassĩ đang đứng một bên: Này Tapassĩ, có những ghê ngôi. Nêu ông muôn, hãy ngôi xuông. Khi nghe nói vậy, Nigantha Dĩgha Tapassĩ lấy một ghế thấp, rồi ngồi xuống một bên. Và Thế Tôn nói với Nigantha Dĩgha Tapassĩ đang ngồi một bên: Này Tapassĩ, Nigantha Nãtaputta chủ trương có bao nhiêu nghiệp để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp? Hiền giả Gotama, Nigantha Nãtaputta không có thông lệ chủ trương nghiệp, nghiệp. Hiền giả Gotama, Nigantha Nãtaputta có thông lệ chủ trương phạt, phạt (danda). —Này Tapassĩ, Nigantha Nãtaputta chủ trương có bao nhiêu loại phạt để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp? Này Hiền giả Gotama, Nigantha Nãtaputta chủ trương có ba loại phạt để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, tức là thân phạt? khẩu phạt, ý phạt. Này Tapassi, nhimg có phải thân phạt khác, khẩu phạt khác5 ý phạt khác? Hiền giả Gotama, thân phạt khác, khẩu phạt khác, ý phạt khác. -Này Tapassĩ, trong ba loại phạt này5 được chia chẻ như vậy, được phân biệt như vậy, Nigantha Nãtaputta chủ trương loại phạt nào tối trọng đê tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, thân phạt chăng, khẩu phạt chăng, ý phạt chăng? Hiền giả Gotama, trong ba loại phạt này? được chia chẻ như vậy? được phân biệt như vậy, Nigantha Nãtaputta chủ trương thân phạt là tối trọng để tác

1 Xem A. II. ì9Q,Bhaddỉya Sutta. Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kỉnh là ưu-bà-ly (r.01. 0026.133. 0628al8).

thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được? ý phạt không bằng được. —Này Tapassĩ, có phải ông nói thân phạt? Hiền giả Gotama, tôi nói thân phạt. Này Tapassĩ, có phải ông nói thân phạt? -Hiền giả Gotama, tôi nói thân phạt. Này Tapassĩ, có phải ông nói thân phạt? —Hiền giả Gotama, tôi nói thân phạt. Như vậy, Thế Tôn trong cuộc đàm thoại này đã làm Nigantha Dĩgha Tapassĩ xác nhận cho đến lần thứ ba quan điểm [của mình]. 57. Khi nghe nói vậy9 Nigantha Dĩgha Tapassĩ nói với Thế Tôn: Hiên giả Gotama, Hiên giả chủ trương có bao nhiêu loại phạt đê tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp? -Này Tapassĩ, Như Lai không có thông lệ chủ trương phạt, phạt. Này Tapassĩ, Như Lai có thông lệ chủ trương nghiệp, nghiệp. —Hiền giả Gotama, Hiền giả chủ trương có bao nhiêu loại nghiệp để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp? Này Tapassĩ, Ta chủ trương có ba loại nghiệp để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, tức là thân nghiệp, khẩu nghiệp, ý nghiệp. Hiền giả

Gotama, nhưng có phải thân nghiệp khác, khẩu nghiệp khác, ý nghiệp khác? -Này Tapassĩ, thân nghiệp khác, khẩu nghiệp khác, ý nghiệp khác. Hiền giả Gotama, trong ba loại nghiệp này, được chia chẻ như vậy5 được phân biệt như vậy, Hiền giả chủ trương loại nghiệp nào tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp? Thân nghiệp chăng5 khẩu nghiệp chăng, ý nghiệp chăng? —Này Tapassĩ, trong ba loại nghiệp này5 được chia chẻ như vậy, được phân biệt như vậy, Ta chủ trương ý nghiệp là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, thân nghiệp không bằng được, khẩu nghiệp không bằng được. —Hiền giả Gotama, có phải Hiền giả nói ý nghiệp? Này Tapassĩ, Ta nói ý nghiệp. Hiền giả Gotama, có phải Hiền giả nói ý nghiệp? -Này Tapassĩ, Ta nói ý nghiệp. —Hiền giả Gotama, có phải Hiền giả nói ý nghiệp? Này Tapassĩ, Ta nói ý nghiệp. Như vậy, Nigantha Dĩgha Tapassĩ trong cuộc đàm thoại này? sau khi đã làm

56. KINH ƯU-BA-LY 405

Thế Tôn xác nhận cho đến lần thứ ba quan điểm [của mình]? liền từ chỗ ngồi đứng dậy và đi đến chỗ Nigantha Nãtaputta. 58. Lúc bấy giờ? Nigantha Nãtaputta đang ngồi với một đại chúng gia chủ rất đông? do upâli (ưu-ba-ly)? người thuộc làng Bălaka dẫn đầu. Nigantha Nãtaputta thấy Nigantha Dĩgha Tapassĩ từ xa đi đến, sau khi thấy, liền nói với Nigantha Dĩgha Tapassĩ: —Này Tapassĩ, ông từ đâu đi đến, trong ban ngày [nóng bức] như thế này? Thưa Tôn giả, con từ Sa-môn Gotama đi đến đây. —Này Tapassĩ, ông có đàm luận gì với Sa-môn Gotama không? Thưa Tôn giả, con cùng với Sa-môn Gotama có cuộc đàm thoại. —Này Tapassĩ, cuộc đàm thoại của ông với Sa-môn Gotama như thế nào? Rôi Nigantha Dĩgha Tapassĩ kê lại cho Nigantha Nãtaputta nghe một cách đầy đủ cuộc đàm thoại với Sa-môn Gotama. Được nghe vậy, Nigantha Nãtaputta nói với Dĩgha Tapassĩ: -Tốt lành thay, tốt lành thay, Tapassĩ! Sa-môn Gotama đã được Nigantha Dĩgha Tapassĩ trả lời5 một đệ tử đa văn đã hiểu đúng đắn lời dạy bậc Đạo sư. Làm sao một ý phạt hèn kém có thể sáng chói? so sánh với thân phạt cường đại này được. Vì thân phạt thật là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được5 ý phạt không bằng được. 59. Khi được nghe nói vậy, gia chủ Ưpãli thưa với Nigantha Nãtaputta: Tốt lành thay, tốt lành thay, Tôn giả Tapassĩ! Sa-môn Gotama đã được Tôn giả Tapassĩ trả lời như vậy5 một đệ tử đa văn đã hiểu đúng đắn lời dạy bậc Đạo sư. Làm sao một ý phạt hèn kém có thể sáng chói, so sánh với thân phạt cường đại này được. Vì thân phạt thật tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được, ý phạt không bằng được. Thưa Tôn giả, con sẽ đi và luận chiến với Sa-môn Gotama trong cuộc đàm thoại này. Nếu Sa-môn Gotama làm con xác nhận như đã làm Tôn giả Tapassĩ xác nhận, thời cũng như một người lực sĩ2 tay nắm chặt lông một con cừu có lông dài, có thể kéo tới? giật lui, vần quanh; cũng vậy, con sẽ dùng lời nói với lời nói kéo tới, giật lui, vần quanh Sa-môn Gotama. Cũng như một người lực sĩ nấu rượu, sau khi nhận chìm một thùng rượu lớn xuống hồ nước sâu, nắm một góc thùng, có thể kéo tới, giật lui, vần quanh; cũng vậy, con dùng lời nói với lời nói kéo tói, giật lui, vần quanh Sa-môn Gotama. Cũng như một lực sĩ nghiện rượu sống phóng đãng? sau khi nắm góc một cái sàng, lắc qua5 lắc lại, lắc xoay quanh; cũng vậy, con sẽ dùng lời nói với lời nói lắc qua? lắc lại5 lắc xoay quanh Sa-môn Gotama. Và cũng

như một con voi lớn sáu mươi tuổi, sau khi lặn xuống một hồ nước sâu, lại chơi trò phun nước; cũng vậy9 con nghĩ, con sẽ chơi trò phun nước

2 Xem M. I. 228 với những ví dụ kế tiếp.

với Sa-môn Gotama. Thưa Tôn giả5 con sẽ đi và luận chiến với Sa-môn Gotama trong cuộc đàm thoại này. —Này gia chủ? hãy đi và luận chiến với Sa-môn Gotama trong cuộc đàm thoại này. Vì rằng, này gia chủ, chỉ có ta hay Nigantha Dīgha Tapassī, hay ông mới có thê luận chiên với Sa-môn Gotama. 60. Khi được nghe nói vậy, Nigantha Dīgha Tapassī nói với Nigantha Nātaputta: Thưa Tôn giả, con không được hài lòng để gia chủ Upāli luận chiến với Sa-môn Gotama. Thưa Tôn giả, Sa-môn Gotama là một huyễn thuật sư5 Sa-môn Gotama biết được huyễn thuật lôi cuốn những đệ tử ngoại đạo. —Này Tapassī, không thể có sự kiện? khônệ thể có trường hợp gia chủ Upāli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama; có thê có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ upāli. Này gia chủ5 hãy đi luận chiến với Sa-môn Gotama trong cuộc đàm thoại này; chỉ có ta, Nigantha Dīgha Tapassī, hay ông mới có thể luận chiến với Sa-môn Gotama. Lần thứ hai... (như trên). Lần thứ ba, Nigantha Dīgha Tapassī nói với Nigantha Nătaputta: Thưa Tôn giả, con không được hài lòng để gia chủ Upāli luận chiến với Sa-môn Gotama. Thưa Tôn giả, Sa-môn Gotama là một huyễn thuật sư? Sa-môn Gotama biết được huyễn thuật lôi cuốn những đệ tử ngoại đạo. Này Tapassī, không thể có sự kiện, khônạ thể có trường hợp gia chủ upāli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama; có thê có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ Upāli. Này gia chủ, hãy đi luận chiến với Sa-môn Gotama trong cuộc đàm thoại này; chỉ có ta, Nigantha Dīgha Tapassī và ông mới có thể luận chiến với Sa-môn Gotama. Thưa vâng, Tôn giả. Gia chủ Upāli vâng đáp Nigantha Nātaputta, từ chỗ ngồi đứng dậy, đảnh lễ Nigantha Nātaputta, thân hữu hướng về Nigantha Nātaputta, và đi đến vườn xoài Pāvārika, chô Thê Tôn ở; sau khi đen, đảnh lê Thê Tôn roi ngôi xuông một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, gia chủ upāli bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, không biết Nigantha Dīgha Tapassī có đến tại đây không? Này gia chd, Nigantha Dīgha Tapassī có đến tại đây. Bạch Thế Tôn, Thế Tôn có đàm thoại với Nigantha Dīgha Tapassī không? Này gia chủ5 Ta có đàm thoại với Nigantha Dīgha Tapassī. Bạch Thế Tôn, cuộc đàm thoại của Thế Tôn với Nigantha Dīgha Tapassī như thế nào? Rồi Thế Tôn kể lại cho gia chủ Upāli một cách đầy đủ cuộc đàm thoại với Nigantha Dīgha Tapassī.

56. KINH ƯU-BA-LY« 407

61. Khi nghe nói vậy, gia chủ ưpāli bạch Thế Tôn: Tốt lành thay, tốt lành thay, Tôn giả Tapassí! Thế Tôn đã được Tôn giả Tapassī trả lời như vậy5 một đệ tử đa văn đã hiêu đúng đăn lời dạy bậc Đạo sư. Làm sao một ý phạt hèn kém có thể sáng chói, so sánh với thân phạt cường đại này được, yì thân phạt thật là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiẫi ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được, ý phạt không bằng được. Này gia chủ? nếu ông có thể đàm luận y cứ trên sự that, thời ở dây, có thể có cuộc đàm thoại giữa chúng ta. Bạch Thế Tôn, con sẽ đàm luận y cứ trên sự thật. Mong rằng ở đây có

cuộc đàm thoại giữa chúng ta. 62. Này gia chủ, ông nghĩ thế nào? Ở dây, có người Nigantha, bệnh hoạn, đau khổ, bạo bệnh? từ chối nước lạnh,3 chỉ uống nước nóng. Người này vì không được nước lạnh nên mệnh chung. Này gia chủ, theo Nigantha Nãtaputta, người ấy tái sanh chỗ nào? y Bạch Thế Tôn? có hàng chư thiên được gọi là Ý Trước thiên (Manosatta).4* Ở dấy, người ấy tái sanh. Vì sao vậy? Bạch Thế Tôn, vì người ấy chấp trước ý nên mệnh chung. Gia chủ, gia chủ! Sau khi suy nghĩ ky, ông hãy trả lời. Lời nói trước của ông không phù hợp lời nói sau của ông5 lời nói sau của ông không phù hợp lời nói trước của ông. Thế mà này gia chủ, ông đã nói như sau: “Bạch Thế Tôn? con sẽ đàm luận y cứ trên sự thật. Mong rằng ở đây sẽ có cuộc đàm thoại giữa chúng ta." Bạch Thế Tôn, dầu Thế Tôn có nói như vậy? nhrnig chỉ có thân phạt mới là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được, ý phạt không bằng được. 63. Này gia chủ, ông nghĩ thế nào? Ở đây, có người Nigantha được phòng hộ với sự phòng hộ của bốn loại chế giới/ hoàn toàn tự chế ngự đối với nước,6 hoàn toàn chú tâm [vào sự chế ngự] đối với nước, hoàn toàn loại trừ đối với nước, hoàn toàn thấm nhuần [v&i sự chế ngự] đối với nước. Vị này khi đi qua3 khi đi lại, đã giết hại rất nhiêu sinh vật nhỏ bé. Này gia chủ? theo Nigantha Nãtaputta, người ấy thọ quả báo nào? Bạch Thế Tôn, vì không cố ý, nên Nigantha Nãtaputta xem không phải là một đại tội. Này gia chủ, nêu người ây có cô ý thời như thê nào?

3 MA. III. 57: Các Ni-kiền tử biết có các chúng sanh trong nước lạnh. 4 MA. III. 57 giải thích manosattã là chúng sanh dựa vào ý, nương vào ý (ỉaggã, ỉagitã). Satta, ở đây được giải thích như nghĩa của sajjati. D. I. 57; DB. I. 75, n. 1. 6Sabbavãrivãrỉto. MA. III. 58 giải thích hai nghĩa: Hoặc là vãritasabbaudaka, nó tư ngăn ngừa đối với mọi loại nước; hay sabbenapãpavaranena vãritapãpo, ác pháp được chế ngự bởi sự che ngự các ác pháp.

-Bạch Thế Tôn5 là một đại tội. Này gia chủ, ý thức [ấyL Nigantha Nãtaputta xem thuộc về loại gì?78 —Bạch Thế Tôn, thuộc về ý phạt. Gia chủ, gia chủ! Sau khi suy nghĩ, ông hãy trả lời. Lời nói trước của ông không phù hợp với lời nói sau của ông? lời nói sau của ông không phù hợp lời nói trước của ông. Thế mà này gia chủ5 ông đã nói như sau: "Bạch Thế Tôn, con sẽ đàm luận y cứ trên sự thật. Mong rằng ở đây sẽ có cuộc đàm thoại giữa chúng ta." - Bạch Thế Tôn, dầu Thế Tôn có nói như vậy5 nhimg chỉ có thân phạt mới là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được, ý phạt không bằng được. 64. Này gia chủ, ông nghĩ thế nào? Có phải NãỊandã này là phú cường và phồn thịnh, dân chúng đông đúc, nhân dân trù mật? Thưa vâng, bạch Thế Tôn. NãỊandã này là phú cường và phồn thịnh, dân chúng đông đúc? nhân dân trù mật. Này gia chủ, ông nghĩ thế nào? Ở đây, có người đi đến, với thanh kiếm đưa cao, người này nói: "Trong một sát-na, trong một giây phút, ta sẽ làm cho tất cả mọi người ở tại NãỊandã này thành một đong thịt, thành một khối thjt.”8 Này gia chiỉ, ông nghĩ thế nào? Người ấy có thể trong một sát-na, trong một giây phút5 làm cho tất cả mọi người ở tại NãỊandã này thành một đống thịt, thành một khối thịt không? -Bạch Thế Tôn, cho đến mười người, hai mươi người, ba mươi người, bốn mươi

người, năm mươi người cũng không có thể, trong một sát-na, trong một giây phút, làm cho tất cả mọi người ở tại NăỊandã này thành một đống thịt, thành một khôi thịt, huống nữa là chỉ một người nhỏ bé sao có thê sáng chói [làm thành] được. Này gia chủ, ông nghĩ thế nào? Ở đây, có vị Sa-môn hay Bà-la-môn đến, có thần thông lực, có tâm tự tại. Vị này nói như sau: "Ta sẽ làm cho NãỊandă này trở thành tro tàn với một tâm sân 11."Này gia chiỉ, ông nghĩ thế nào? Vị Sa-môn hay vị Bà-la-môn ấy, có thần thông lực, có tâm tự tại? có thể làm cho NãỊandã này trở thành tro tàn với một tâm sân hận không? -Bạch Thế Tôn, cho đến mười NãỊandã, hai mươi NãỊandã, ba mươi NãỊandã, bốn mươi NãỊandã, năm mươi NãỊandã, vị Sa-môn hay vị Bà-la-môn ây có thân thông lực, có tâm tự tại, có thê làm cho các NãỊandã ây trở thành tro tàn với một tâm sân hận, huống nữa là một NãỊandã nhỏ bé này? sao có thể chói sáng được [khỏi bị trở thành tro tàn được]. Gia chủ, gia chủ! Sau khi suy nghi, ông hãy trả lời. Lời nói trước của

7 KoỊỊhãsa. Xem MA. III. 58. 8 MI. 404; D. I. 52.

Ông không phù hợp lời nói sau của ông, lời nói sau của ông không phù hợp lời nói trước của ông. Thế mà này gia chủ, ông đã nói như sau: "Bạch Thế Tôn? con sẽ đàm luận y cứ trên sự thật. Mong rằng ở đây sẽ có cuộc đàm luận giữa chúng ta." Bạch Thế Tôn, dầu Thế Tôn có nói như vậy, nhimg chỉ có thân phạt mơi là tối trọng để tác thành ác nghiệp, để diễn tiến ác nghiệp, khẩu phạt không bằng được, ý phạt không bằng được. 65. Này gia chủ, ông nghĩ thê nào? Ong có nghe các rừng Dandaka, Kâliồga, Mejjha, Mãtaồga đã trở lại thành rừng như trước? Bạch Thế Tôn? con có nghe các rừng Danậaka, Kãliỏga, Mejjha, Mãtaồga đã trở lại thành rừng [như trước]. Này gia chủ, ông nghĩ thê nào? Có thê ông được nghe vì sao các rừng Danậaka, Kãliồga, Mejjha, Mãtaồga trở thành rừng như trước? -Bạch Thế Tôn, con có nghe các rừng Dandaka, Kãliồga, Mẹjjha, Mãtaồga trở lại thành rừng [như trước] vì tâm sân hận các vị ẩn sĩ. Gia chủ, gia chủ! Sau khi suy nghĩ, ông hãy trả lời. Lời nói trước của ông không phù hợp lời nói sau của ông, lời nói sau của ông không phù hợp lời nói trước của ông. Thế mà này gia chủ, ông đã nói như sau: "Bạch Thế Tôn, con sẽ đàm luận y cứ trên sự thật. Mong rằng ở đây sẽ có cuộc đàm luận giữa chúng ta." 66. - Bạch Thế Tôn? với ví dụ đầu tiên, con đã hoan hỷ9 con đã thỏa mãn.9 Nhưng vì con muốn nghe các vấn đáp sai biệt10 của Thế Tôn, nên con mới nghĩ đóng vai trò đối lập với Thế Tôn. Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tôi để những ai có mắt có thê thây sắc. Cũng vậy? Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Vậy nay con xin quy y Thế Tôn, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm cư si, từ nay cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng. 67. Này gia chủ, hãy chín chắn suy tư. Chín chắn suy tư là tốt đẹp với những người trứ danh như ông. Bạch Thế Tôn, con càng bội phần hoan hỷ, bội phần thỏa mãn với những lời Thế Tôn nói với con: "Này gia chủ, hãy chín chắn suy tư. Chín chắn suy tư là tốt đẹp với những người trứ danh như ông?5 Bạch Thế Tôn, nếu các ngoại đạo được con làm đệ tử, họ sẽ trương cờ lên và

tuyên bố: “Gia chủ upãli đã trở thành đệ tử chúng tôi.95 Nhưng Thế Tôn lại nói với con: "Này gia chủ, hãy chín chắn suy tư. Chín chắn suy tư là tốt đẹp với những người trứ danh như 6ng."

9D. 11.352. 10 Panhapaịỉbhãna. Xem M. I. 83.

Bạch Thế Tôn, lần thứ hai, con xin quy y Thế T6n, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm cư sĩ, từ nay cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng. 68. — Này gia chủ, đã từ lâu gia đình của ông như là giêng nước, mưa nguôn cho các người Nigantha. Hãy cúng dường các món ăn cho những ai đên với ông. Bạch Thế Tôn, con lại bội phần hoan hy, bội phần thỏa mãn với những lời Thế Tôn nói với con: "Này gia chủ, đã từ lâu gia đình của ông như là giếng nước, mưa nguồn cho các người Nigantha. Hãy cúng dường các món ăn cho những ai đến với 6ng." Bạch Thế Tôn, con nghe như sau: uSa-môn Gotama đã nói: 6Chỉ bố thí cho Ta, chớ bố thí cho các người khác. Chỉ bô thí cho các đệ tử của Ta, chớ bố thí cho đệ tử của những người khác. Chỉ bố thí cho Ta mới có phước lớn, bố thí những người khác không được phước lớn. Chỉ bố thí cho những đệ tử của Ta mới có phước lớn, bố thí chó nhữiijg đệ tử của những người khác không có phước lớn.9,5 Nhưng Thế Tôn lại khuyên khích con bố thí cho các vị Nigantha. Bạch Thế Tôn5 và chúng con ở đây sẽ biết thời nên làm. Bạch Thế Tôn, lần thứ ba, con xin quy y Thế Tôn, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm cư si, từ nay cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng. 69. Rồi Thế Ton thuận thứ thuyết pháp11 cho gia chủ upali, tức là thuyết về bố thí5 thuyết về giới, thuyết về các cõi trời, trình bày sự nguy hiểm, sự hạ liệt, sự nhiễm ô các dục lạc? những lợi ích của xuất ly. Khi Thế Tôn biết gia chủ upãli tâm đã sẵn sàng, tâm đã nhu thuận, tâm không triền cái, tâm được phấn khởi, tâm được hoan hỷ, Ngài mới thuyết những pháp được chư Phật tán dương đề cao: Khổ, Tạp, Diệt, Đạo. Cũng như một tấm vải thuần bạch, các chấm đen được gột rửa rất dễ thấm màu nhuộm, cũng vậy5 chính tại chỗ ngồi ấy, Pháp nhãn xa trần ly cấu khởi lên với gia chủ Ưpãli: "Phàm pháp gì được khởi lên, tất cả pháp ấy đều bị tiêu diet.” Rồi gia chủ Upãli thấy pháp, chứng pháp, ngộ pháp, thể nhập pháp, nghi ngờ tiêu trừ, do dự diệt tận, đạt được Vô sở uy, không y cứ người khác đôi với các pháp bậc Đạo sư. Gia chủ Upãli bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, nay chúng con phải đi, chúng con có nhiều công việc, có nhiều phận sự phải làm. Này gia chủ, ông hãy làm những gì ông nghĩ là hợp thời. 70. Rồi gia chủ upãli hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy, từ chỗ ngồi đứng dậy? đảnh lễ Thế Tôn? thân bên hữu hướng về Ngài, rồi đi về trú xá của mình; sau khi đến, nói với người giữ cửa như sau: Từ nay trở di, này người gác cửa, ta sẽ đóng cửa đối với các nam Nigantha, các nữ Nigantha. Cửa sẽ không đóng đối với các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni? nam cư si, nữ cư sĩ của Thế Tôn. Nếu có vị Nigantha nào đến, ông hãy nói vị ấy như sau: "T6n giả hãy đứng lại, chớ bước vào! Từ nay trở di, gia chủ upãli đã

11 Vin. L 15-16; IV. 23, n. 1.

trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Cửa sẽ đóng đối với nam Nigantha, nữ Nigantha. Cửa sẽ không đóng đối với các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư si, nữ cư sĩ của Thế Tôn. Nếu Tôn giả cần đồ ăn, hãy đứng ở đây và có người sẽ đem ra đây cho Tôn giả.” Thưa vâng, Tôn giả. Người giữ cửa vâng đáp gia chủ upãli. 71. Nigantha Dĩgha Tapassĩ nghe như sau: "Gia chủ upãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama.” Rồi Nigantha Dĩgha Tapassĩ đi đến chỗ Nigantha Nãtaputta ở; sau khi đến, liền nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả, tôi có nghe gia chủ Upãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Này Tapassĩ, không thể có sự kiện, không thể có trường hợp gia chủ Upãli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Và có thê có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ Upãli. Lần thứ hai... (như trên). Lần thứ ba, Nigantha Dĩgha Tapassĩ nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả? tôi có nghe gia chủ Ưpãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Này Tapassĩ, không thê có sự kiện, không thê có trường hợp gia chủ Ưpãli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Có thể có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ Upãli. -Thưa Tôn giả, tôi sẽ đi và tìm biết gia chủ upãli có trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama hay khồng. -Này Tapassĩ, hãy đi và tìm biết gia chủ upãli có trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama hay không! 72. Rồi Nigantha Dĩgha Tapassĩ đi đến trú xá của gia chủ Upãli. Người giữ cửa thấy Nigantha Dĩgha Tapassĩ từ xa đi đến, khi thấy vậy liền nói với Nigantha Dĩgha Tapassĩ: —Thưa Tôn giả, hãy đứng ở dây, chớ có bước vào! Từ nay trở di, gia chủ upãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Cửa sẽ đóng đối với nam Nigantha, nữ Nigantha. Cửa sẽ không đóng đối với các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni? nam cư si, nữ cư sĩ của Thế Tôn. Nếu Tôn giả cần đồ ăn? hãy đứng ở đây và có người sẽ đem ra ở đây cho Tôn giả. -Này Hiền giả, ta không cần đồ ăn. Nói xong, Nigantha Dĩgha Tapassĩ đi trở lui, đên chô Nigantha Nãtaputta ở; sau khi đên, liên thưa với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả? sự thật là gia chủ Ưpãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. về vấn đề này, tôi đã không đồng ý với Tôn giả và đã nói: “Thua Tôn

giả, tôi không được hài lòng để gia chủ upãli luận chiến với Sa-môn Gotama. Thưa Tôn giả, Sa-môn Gotama là một huyễn thuật sư, Sa-môn Gotama biết được huyễn thuật lôi cuốn những đệ tử các ngoại dạo." Thưa Tôn giả, nay gia chủ upãli của Tôn giả đã bị huyễn thuật của Sa-môn Gotama lôi cuốn rồi. -Này Tapassĩ, không thê có sự kiện, không thê có trường hợp gia chủ Upãli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Có thê có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ Upãli. Lần thứ hai... (như trên). Lần thứ ba, Nigantha Dĩgha Tapassĩ nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Ton giả, sự thật là gia chủ Upãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. về vấn đề này, tôi đã không đồng ý với Tôn giả và đã nói: "Thua Tôn giả? tôi không được yên lòng để gia chủ upãli luận chiến với Sa-môn Gotama. Thưa Tôn giả, Sa-môn Gotama là một huyễn thuật sư. Sa-môn Gotama biết được huyễn thuật lôi cuốn những đệ tử các ngoại đạo?9 Thưa Tôn giả, nay gia chủ Upãli của Tôn giả đã bị huyễn thuật của Sa-môn Gotama lôi cuốn. -Này Tapassĩ, không thê có sự kiện? không thê có trường hợp gia chủ upãli trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Có thể có sự kiện Sa-môn Gotama trở thành đệ tử của gia chủ upãli. Này Tapassĩ, ta sẽ đi và tìm biết gia chủ upãli đã trở thành đệ tử Sa-môn Gotama hay không. Rồi Nigantha Nãtaputta cùng với đại chúng Nigantha đi đến trú xá của gia

chủ Upãli. Người giữ cửa thấy Nigantha Nãtaputta từ xa đi đến, khi thấy vậy liền nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả, hãy đứng ở dây, chớ có bước vào! Từ nay trở di, gia chủ Ưpãli đã trở thành đệ tử của Sa-môn Gotama. Cửa sẽ đóng đối với các nam Nigantha, các nữ Nigantha. Cửa sẽ không đóng đối với các vị Tỷ-kheo, Tỷ- kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ của Thế Tôn. Nếu Tôn giả cần các món ăn? hãy đứng ở đây. Có người sẽ đem ra ở đây cho Tôn giả. Này người giữ cửa, hãy đi đến gia chủ upãli; sau khi đến, hãy thưa với gia chủ như sau: "Thua Tôn giả, Nigantha Nãtaputta cùng với đại chúng Nigantha đang đứng ở ngoài ngưỡng cửa và muốn yết kiến Tôn giả?5 Thưa vâng, Tôn giả. Người giữ cửa vâng đáp Nigantha Nãtaputta, đi đến gia chủ upãli; sau khi đến5 liền thưa với gia chủ Ưpãli: —Thưa Tôn giả, có Nigantha Nãtaputta cùng với đại chúng Nigantha đang đứng ở ngoài ngưỡng cửa và muốn yết kiến Tôn giả. —Này người giữ cửa, hãy vào soạn các chô ngôi trong căn phòng chính giữa có cửa. —Thưa vâng, Tôn giả. Người giữ cửa vâng đáp gia chủ upãli, sau khi vào cho soạn các chỗ ngồi

trong căn phòng chính giữa có cửa? đi đến gia chủ upãli; sau khi đến, liền nói với gia chủ upãli: Thưa Tôn giả, các chô ngôi trong căn phòng chính giữa có cửa đã được sửa soạn. Tôn giả hãy làm những gì Tôn giả nghĩ là phải thời. 73. Rồi gia chủ upãli đi đến can phòng chính giữa có cửa; sau khi đến, n^ồi tại chỗ ngồi tối thượng, tối tôn, tối cao và tối thắng. Sau khi ngồi trên chỗ ay? liền bảo người gác cửa: Này người giữ cửa, hãy đi đến Nigantha Nãtaputta: "Thua Tôn giả, gia chủ Upãli có nói: 'Thưa Tôn giả, nếu muốn, Tôn giả hãy vAo.'" Thưa vâng, Tôn giả. N^ười giữ cửa vâng đáp gia chủ upli, đi đến Nigantha Nãtaputta; sau khi đến5 lien nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả, gia chủ Upãli có nói: "Thua Tôn giả, nếu muốn5 Tôn giả hãy vào." Rồi Nigantha Nãtaputta với đại chúng Nigantha đi đến căn phòng ở giữa, có cửa. Gia chủ upãli lúc trước mỗi khi thấy Nigantha Natap^utta từ xa đi đến, sau khi thấy liền đi ra nghinh tiếp vào tại chỗ nào có chỗ ngòi tối thượng, tối tôn, tối cao và tối thắng, liền lấy thượng y lau chỗ ngồi ấy, giữ lấy và mời Nigantha Nãtaputta ngồi trên chỗ ngồi ấy. Nhưng nay tại chỗ có chỗ ngồi tối thượng, tối tôn, tối cao và tối thắng, gia chủ upãli lại ngồi trên chỗ ngồi ấy và nói với Nigantha Nãtaputta: -Thưa Tôn giả, có những chỗ ngồi. Nếu muốn, Tôn giả hãy ngồi. Khi nghe nói vậy, Nigantha Nãtaputta nói với gia chủ upãli: Này gia chiỉ, ông thật là điên cuồng. Này gia chủ5 ông thật là ngu si. Ông nói: “Thua Tồn giả, tôi sẽ đi và luận chiến với Sa-môn Gotama." Sau khi di, ông đã trở về bị trói buộc trong lưới lớn luận nghị.12 Này gia chủ, ví như người đi với hai cao hoàn, đi về với cao hoàn bị thiên. Này gia chủ, như người đi với hai con mắt? đi về với hai con mắt bị khoét. Cũng vậy, này gia chủ, ông nói: "Thua Tôn giả? con sẽ đi và luận chiên với Sa-môn Gotama." Sau khi di, ông đã trở về bị trói buộc trong lưới lớn luận nghị. Này gia chủ5 ông đã bị huyễn thuật của Sa-môn Gotama lôi cuốn rồi. 74. Thưa Tôn giả? vi diệu thay, huyễn thuật lôi cuốn này! Tốt lành thay, huyễn thuật lôi cuốn này! Thưa Tôn giả, nếu bà con huyết thong thân yêu của tôi được huyễn thuật này lôi cuốn? thời thật là an lạc, hạnh phúc lâu dài cho các bà con huyêt thống của tôi. Thưa Tôn giả, nếu tất cả các người Sát-đế-lỵ được huyễn thuật này lôi cuôn, thời thật là an lạc, hạnh phúc lâu dài cho tất cả các vị Sát-đế-lỵ. Thưa Tôn giả, nếu tất cả các người Bà-la-môn... (như

trên)... nếu

12 Vãdasanghãtapatimukka. Xem M I. 271, tanhasanghatapatimukka.

tất cả các người Phệ-xá (Vèssa)... Thưa Tôn giả, nếu tất cả các người Thủ-đà (Sudda) được huyễn thuật này lôi cuốn? thời thật là an lạc và hạnh phúc lâu dài cho tất cả các người Sudda. Thưa Tôn giả, nếu thê giới với chư Thiên, chư Ma, chư Phạm thiên, với chúng Sa-môn và Bà-la-môn9 với chư thiên và loài người được huyễn thuật này lôi cuốn, thời như vậy là an lạc, hạnh phúc lâu dài cho thế giới với chư Thiên, chư Ma, chư Phạm thiên, với chúng Sa-môn và Bà-la-môn? với chư thiên và loài người. Thưa Tôn giả, tôi sẽ nói cho Tôn giả ví dụ này. Ở đây, những người có trí nhờ ví dụ sẽ biêt rõ ý nghĩa của lời nói. 75. Thưa Tôn giả, thuở xưa có người Bà-la-môn đã về già, tuổi đã lớn, bậc trưởng lão, có n^ười vợ còn trẻ, trong tuổi thanh xuân, [người vợ này] đang mang thai, sắp đến kỳ sinh nở. Thưa Tôn giả, người vợ trẻ nói với người Bà-la- môn: "Này Bà-la-môn, hãy đi phố mua một con khỉ đực con để cùng chơi với con t6i!" Thưa Tôn giả, được nói vậy, người Bà-la-môn nói với cô vợ trẻ: "Này mình, hãy chờ cho đến khi mình sanh. Neu mình sanh con trai, tôi sẽ đi chợ mua một con khỉ đực con mang vê đê cùng chơi với đứa con trai của mình. Còn nêu mình sanh con gái, tôi sẽ đi chợ mua một con khỉ con cái và mang về để cùng chơi với đứa con gái của mình.^, Thưa Tôn giả9 lần thứ hai, người vợ trẻ nói với người Bà-la-môn ấy: 66Này Bà-la-môn, hãy đi phố mua một con khỉ đực con để cùng chơi với con t6i!" Thưa Tôn giả, lần thứ hai, người Bà-la-môn ấy nói với cô vợ trẻ: ccNày minh, hãy chờ cho đến khi mình sanh. Nếu mình sanh con trai, tôi sẽ đi chợ mua một con khỉ đực con mang về để cùng chơi với đứa con trai của mình. Còn nếu mình sanh con gái? tôi sẽ đi chợ mua một con khỉ con cái và mang về để cùng chơi với đứa con gái của mình.,, Thưa Tôn giả5 lần thứ ba, người vợ trẻ nói với người Bà-la-môn ây: "Này Bà-la-môn5 hãy đi phố mua một con khỉ đực con để cùng chơi với con t6i!" Thưa Tôn giả, người Bà-la-môn ấy vì quá yêu thương, quá ái luyến cô vợ trẻ của mình nên đi chợ mua một con khỉ đực con, đem về và nói với cô vợ trẻ: "Này mình, đây là con khỉ đực con, tôi mua ở chợ và mang về, hãy để nó cùng chơi với con của minh." Thưa Tôn giả, khi nghe nói vậy cô vợ trẻ ấy nói với người Bà-la-môn: “Này Bà-la-môn hãy đi, đem con khỉ đực con này đến Rattapãni, con người thợ nhuộm; sau khi đến5 hãy nói với Rattapãni, con người thợ nhuộm: 'Này bạn Rattapãni, tôi muốn con khỉ đực này được nhuộm với màu vàng, được khéo đập, khéo ủi xung quanh và cả hai phía được làm thành mềm dju.'" Thưa Tôn giả, người Bà-la-môn ấy vì quá yêu thương, quá ái luyến cô vợ trẻ của mình, đem con khỉ đực con này đi đến Rattapãni, con người thợ nhuộm, khi đến xong liền nói với Rattapãni, con người thợ nhuộm: "Này bạn Rattapãni, tôi muốn con khỉ đực này được nhuộm màu vàng, được khéo đập9 khéo ủi xung quanh và cả hai phía được làm thành mềm dju." Thưa Tôn giả, được nói vậy5 Rattapãni, con người thợ nhuộm nói với người Bà-la-môn kia: "Này Tôn giả, con khỉ đực con này có thể nhuộm được, nhưng không có thể đập được, ủi được, không có thể làm thành mềm dju." Cũng vậy? thưa Tôn giả, là lý thuyết của những Nigantha ngu si5 lý thuyết này có the ăn nhuộm đối với những người ngu si,

chớ không ăn nhuộm đối với người có

56. KINHƯU-BA-LY^415

trí. Thưa Tôn giả? người Bà-la-môn ấy, sau một thời gian, lấy một cặp áo mới, đi đến chỗ Rattapãni, con người thợ nhuộm; sau khi đến? nói với Rattapãni, con người thợ nhuộm: "Này Rattapãni, tôi muốn nhuộm cặp áo mới này với màu nhuộm màu vàng, được khéo đập, khéo ủi xung quanh và cả hai phía được làm thành mềm dịu." Thưa Tôn giả, được nói vậy9 Rattapãni, con người thợ nhuộm, nói với người Bà-la-môn ấy: "Thua Tôn giả, cặp áo mới này của Tôn giả có thể nhuộm được, có thể đập, ủi xung quanh và có thể làm thành mềm dju." Cũng vậy5 thưa Tôn giả, là lý thuyết của Thế Tôn? bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, có the ăn nhuộm đối với người có trí, không phải đối với người ngu si, có thể đập được, ủi được và có thể khiến trở thành mềm dịu. -Này gia chủ, quân chúng này gôm cả các vua chúa được biêt như sau: "Gia chủ Ưpãli là đệ tử của Nigantha N/aputta.” Này gia chủ, nay chúng tôi xem gia chủ là đệ tử của ai? Được nghe nói vậy? gia chủ upãli từ chỗ ngồi đứng dậy5 đắp thượng y qua một bên vai, chắp tay vái chào về hướng Thế Tôn và nói với Nigantha Nãtaputta: Thưa Tôn giả, hãy nghe, tôi là đệ tử của ai: 76. Bậc Trí sáng suốt, Đoạn trừ si ám. Phá tan hoang vu, Chiến thắng địch quân, Đau khổ đoạn diệt,13 Tâm an bình tĩnh. Giới đức trưởng thành, Tuệ đức viên minh, Phiền não nội tịnh514 Rời trần ly cấu. Tôi thật chính là9 Đệ tử Thế Tôn. Do dự đoạn trừ, Biết vừa, biết đủ, Thế lợi tuyệt không,15 Tâm tư hoan hỷ, Làm Sa-môn hạnh, Sanh ở nhân gian, Thân này sau cùng, Làm người nhân thế.

ỉ3Anĩgha. MA. III. 96 giải thích là nỉddukkha. 14 Vessantara. MA. III. 96 giải thích là an tịnh, trầm tĩnh, vượt khỏi sự thay đổi thất thường của dục vọng. 15 Vantalokãmỉsa. Lokãmỉsa được xem là đồng nghĩa với kãmaguna. Xem MA, III. 97.

Bậc Thánh cao nhất,
Rời trần ly cấu.
Tôi thật chính là,
Đệ tử Thế Tôn.
Không tâm do dự,
Khéo hành thiện xảo,
Bậc Trì Giới Luật,16
Điều Ngự Tối Thượng,
Là Vô Thượng Si,
Sáng chói hào quang,
Nghi hoặc đoạn trừ,
Soi sáng mọi nơi,
Kiêu mạn đoạn tận9
Vô nhân anh hùng.
Tôi thật chính là,

Đệ tử Thế Tôn.
Ngài bậc Ngưu Vương,
Tâm tư vô lượng,
Thâm sâu khôn lường,17
Bậc Thánh Mau-ni?18
Tac thành an ổn,
Bậc Có Trí Tuệ,
An trú Pháp vị,
Tự phòng hộ thân,
Vượt qua tham ái?
Bậc Giải Thoát Trí.
Tồi thật chính là?
Đệ tử Thế Tôn.
Ngài bậc Tượng Vương,19*
Sống xa thế tục,
Kiết sử đoạn trừ,
Siêu đẳng giải thoát,
Biện tài từ tốn,
Trong sạch thanh tjnh,
Cờ xí triệt hạ,2

16 Vènayika: Vị né tránh, tành xa các dục vọng. MA. III. 97 viết Venayỉka chỉ cho người chuyên giữ giới luật và trong M. I. 140 chỉ cho An sĩ Gotama. 17 Lòng từ bi và trí tuệ của đức Như Lai vô lượng ví như đại dương. Xem M. I. 487. 18 Monapattassãtỉ nãnapattassa. Xem MA. III. 97. ? Nãga có nghĩa là Long vương và Tượng vương. Trong tnrờng hợp chữ nãga đi chung với i6pantasenàỊ, (nơi ẩn dạt thanh vắng) nên dịch là Tượng vương, vì voi mới biểu trưng cho hạnh độc cư viễn ly. Xem s. L 28. 2Q Pannadhaja, chỉ cho một vị đã hoàn tất các cuộc chiến. Tham khảo: M. I. 139; A. III. 84.

Tham ái đoạn trừ,
Điều ngự nhiếp phục,
Hý luận diệt tận.21
Tôi thật chính là,
Đệ tử Thế Tôn.
Đẹ thất Tiên nhan.22
Không tin lời đồn?2324
Ba minh thành tựu,
Đạt quả Phạm thiên,
Tắm sạch thân tâm,
Văn cú thông đạt?

Khinh an yên ổn,
Thánh trí chứng đắc.
Công phá thành tri,
Thiên chủ Đế-thích.
Tôi chính thật là?
Đệ tử Thế Tồn.
Ngài bậc Thánh giả,
Tự tu tự tập,
Chứng điều phải chứng,
Thuyết giảng hiện tại,
Chánh niệm tỉnh giác,
Thiền quán tinh tế,
Không thiên tà dqc,
Không nuôi tâm hận5
Dao động không còn,
Thân tâm tự tại,
Tôi chính thật là?
Đệ tử Thế Tồn.
Sống theo Chánh dạo,
Trầm tư thiền tưởng,
Nội tâm không nhiễm,24
Thanh tịnh trong sạch,
Không trước, không chấp,
Không nguyện, không cầu,
Độc cư, độc tọa,
Chứng tối thượng vị?

21 Nỉppapanca. Xem M. I. 65; Dh. 254. 22 Đức Phật Thích-ca là vị Phật thứ bảy. Xem MA. III. 97. 23 Sn. 957 viết là không nghe theo tin đồn, như trong Kinh Kãlãma. 24 Ananugatantara trong MA, III. 98 chỉ cho tâm không bị chi phối, chướng ngại bởi các phiền não.

Đã vượt qua dòng,
Giúp người vượt qua,
Tôi thật chính là5
Đệ tử Thế Tôn.
Bạc Chứng Tịch Tịnh,
Trí tuệ vô biên,
Trí tuệ quảng dại,
Tham ái đoạn tận5

Ngài là Như Lai,
Ngài là Thiện Thệ5
Không người sánh bằng,
Không ai đồng đẳng,
Giàu đức tự tin,
Viên mãn thành tựu,
Tôi thật chính là,
Đệ tử Thế Tôn.
Tham ái đoạn tận,
Giác ngộ chánh giác,
Khói mù tiêu tan,
Ô uế trừ sạch,
Xứng đáng cúng dường,
Dạ-xoa thanh tịnh,
Vô thượng Thánh nhân,
Không thể cân lường,
Đại nhân Đại giác5
Đạt đến danh xưng,
Tôi thật chính là5
Đệ tử Thế Tôn.

77. Này gia chủ9 ông chất chứa những ưu điêm này vê Sa-môn Gotama từ bao giờ?

Thưa Tôn giả, ví như một đông hoa, có nhiêu loại khác nhau; người làm vòng hoa thiện xảo hay người đệ tử làm vòng hoa có thể kết thành một vòng hoa có những loại hoa sai biệt. Cũng vậy? thưa Tôn giả? Thế Tôn có nhiều đức tánh, có hàng trăm đức tánh. Thưa Tôn giả và ai lại không tán thán những bậc đáng tán thán.

Yì Nigaụtha Nãtaputta không thể nghe lời tán thán Thế Tôn, nên ngay tại chỗ ấy đã thồ ra huyết nóng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.